

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Provincies un mes. 0'25 Ptas.
Estranjé un any. 6'00 "
Número corrent. 5 cents.
No retornám ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola.--Borne

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE ROS

(Tirada: 3300 exemplars)

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

NOTA: Referent a n'es Procés JUAN MARCH=
MASCLE ROS, no vos porém di res,
perque aquesta setmana no hey ha hagut novedad, pe-
ró esperám grossos aconteixaments per la setmana
quí ve.

Es crit de ses peixeteras

¡¡¡Ja ha fuit es Governadó!!!

Ses abaix firmades, rubricades, y que ja han estat
a missa, a vosté el despedeixen per medi d'aquest pa-
pé, y arromangades de brassos, amb sa llengo mes es-
catada que sa panxa d'una ratjada, tenen es bemoles
de ferli a sebre, que vosté manará a casseua (si sa do-
na l'hey comporta,) pero que noltros a sa pescataria,
hey feim lo que mos vé en gana, y es testimoni d'aixó
sa Pechona veyá, que de dreta darrera sa pedra, hey
fa lo que vosté casi, casi y a forsa de seguro no s'atre-
veix a fé a la guitsoneta si te gent aprop qu' el senti;
per lo tant, aixó de volermós imposá es capritxo de
posarmós preu a n'es jerret, alatxe, pops, roqué,
cranchs peluts, y d'ets altres, sense teni en conta sa
suó que mos costa y sa sanqueta d'es nostro có, poré
guañá no mes que per viura modestament, comprarmós
anells de plom dorats, y manteni qualque capritxo....
inocent aixó sí, com es ara, don Pepet d'es nostro
llombrígol, aná a n'es cine, du manta es decapvespre,
comprá a ses nostres fias qualque corsé amb trobi-
gueres, sabatetes de tacó alt y calses transparents de
seda, d'aquellas señó governadó que li posarien alt,
alt, però ben alt... es bastó de mando per imposá un
correctiu a sa Junta Provincial de Subsistencias, for-
mada per una secció de d'ambrentos an es qui moltes
vegades hem despetxat per misericordi, dos centims
d'alatxa que solen demaná p'es moix y serveix per fé
fideus per una familia de deu o dotse. Volermós imposá
es preus de tassa, es volé durmós a la Misericordi,
cosa que no mos mereixém despues de tants y tants
d'añys d'exerci honradament sa carrera de peixeteras a
s'Universidat Lingüística de Plassa, perque ha de
sebra ademés, molt estimat don Pepito, monada de su-
cre d'es nostro có; perque ha de sebra ademés, que sa
nostra professió no s'ha reduit per espay de molts de
quinquienos o quinquienos, (ara no mos recordám
com heu deya en Maura es calatravi a n'aixó,) a ven-
dre sipis, calamás, alatxa pudenta y escorpares ver-
meyas, sino a doná peix fresch a n'es poble de Palma.
Aixó es veritat don Pepet, y mos passa lo que mos pas-
sa a sa Pescataria, perque no hi ha hagut may dos ho-
mos que mos sapiuessen fe costat (ets homos sempre
mos han cercat de part de devant y alguns viciosos, de
part darrera,) perque si son en Pep y en Xesch d'es
peix, per res nat d'el mon hem pogut contá amb ells,
son dos dellóns de ratjade que no serveixen per res y
ja que vosté ha tengut s'amabilidad d'aná a veure Ma-
dríd y ha dimitit de sa Junta, l'estimám tres millons
de sous, y sa Sordeta que té es barrám d'or, li dóna
una besada allá ahont vulga, na Cuanita sa guapa
que ven a n'es cap de cantó, cantarà amb obsequi seu
un poch de flamenco, sa Patrona Petra amb so seu cos
virginal, li dedica un apreto; Na Garrida li envia mo-
xonies; Na Rosa Bolla el fá rodolá, y N'Antonia
Cuencas no li dich res. N'Antonia, sa neta d'en Biel es
tabaqué, li envia un bon tabac; Na Peu de Rata li
mostra unes calses coló d'uy de canonge que fan...
ibono, vosté ja pot pensá lo que fan! Na Cuanita Pes-
cado li dedica s'espina, y per final de festa, Na Da-
miana, Ses Perons, Na Gosta Vaja, Na Pelo Blan-
co y Na María Pechona, li donen gust amb sa llen-
go... contantli es chascarrillos que saben. Mos cregui
qu'heu fan molt bé y hen saben molts.

Recuerdos a ses madreñas y una besada a n'es
madreños. Torni prest y sia bonetlot.
Deu el guardi molts d'añys de maldeventre y
d'anunciacions de l'Angel Gabriel.
Sevas y de sa Pescataria.
Presidenta, NA CATALINA MORENA.
Secretaria, NA BEL RUMBA.

Nadal Ferrer--Conquistador N.º 16

Cualevol vulga comprá
tacos, billars o bollets,
barato los trobará
si a n'aquesta casa va
que es sa que fa es trebais nets.

Sa pessa d'en Verga

—¿Hont anau Madó Can-Can?
—¡Hola mastressa Xapeta!
Vatj a cercá sa pesseta
que regala D. Juan.
—No hey aneu que ja heu fet tard.
—Eil la setmana passada
ma valgué sa pasterada.
—¿Vol di vos na tocá part?
—Set pessetes ma tocaren.
—Si que sou ben egoísta.
—Es que no vatj essé vista
y cada pich l'hem donaren.
—Vatequí idó perque avuy
a donarlé sa reneaa.
—¿Que vol di? ¿Que no l'entrega?
No heu crech, axó es un embuy.
—Dona, si s'hi han afuades
mes de quatre mil persones
amb les quals heyá patrones,
families acaudalades,
jent que no heu ha de masté,
hasta inclús na Bel Madricho....
—¿Aquella que te un capriho?
¿Que mantén es mal-fané?
—Heyá jent de tota classe
com son: Criades, bugaderes,
modistetes, peixeteres,
n'hi há que tenen trast a Plassa,
cusses, mossones, manobres,
fustés, llantarnés, pintós....
—Axó si que es escarós
pues sa llimosna es p'es pobres.
—S'egoísta es qui heu destrossa
¿no heu trobau Madó Xapeta?
y are en llóch d'una pesseta
entrega una pessa grossa.
—¿Una pessa grossa?
—Idó.
Una pessa mos esverga.
—Pues a sa pessa d'en Verga
no la vuy admetre jo.
—Qui la vol, hey pot aná.
peró n'hi há fins a mitx día.
—Es que per grossa que sia
no vuy pará jo... sa má.
—Creísme que axó es un mal batre.
—Si jo estich empagahida
de dirli: «Deu li dó vida»
per una pessa de quatre.
—D'axó n'es causa s'abús.
—Si la dás a domicili,
no hey hauria aquest bujili.
—Sobretot; no hen parlem pus.
ES MASCLE ROS.

Sa revenja d'en Biel

A un carré d'es barrio de Sant Jaume, heyá es ta-
llerét de modistes, mes burlescas y tayadores de
sayos que vos pugueu figurá, les quals tenen un moix
negre molt ximple.
No passa mascle que no li fassen es gorrió, ni fa-
mella que no sia criticada per elles.
En Biel Tayades havent estat víctima del insulto,
dímars dematí s'hen aná a Plassa, comprá una mame-
lleta de vadelleta tenre (que com sabéu son primes y
llargarudes) la sa cosí a sa gabí d'es calsons deixant-
lassé a defora, sa posa s'abrich, el s'embotona, y a
pendre venjansa falta jent.
Passá per devant sa finestra de ses modistes y roy
seguit ploqueren es piropos y es gorrións, però aquest

pich, en Biel Tayades enloch de passá de llís, torna
arrera, y entra a dins es tallerét.

—Bon día mastressa; bon día atlotes. (Riayes.)
—¿Que voleu? (Demana sa mastressa.)
—A veure si voleu fe el favó de cosirmé es fórró
de s'abrich que s'ha descosit.
—Treislovós. Paula; dalí quatre punts.
En Biel sa treu s'abrich, l'entrega a na Paula, y
es posa a fé moxonies a n'es moixet negre que miulava
a prop d'ell perque tenia gana. Na Paula alsá es cap,
ve lo que en Biel mostrava, fa seña a ses demés ami-
gas, y totes mes vermeyes que una tomátiga de rama-
llet, acalaren sa vista y sa mossegaven es morro
d'abaix per no riure. Sa mastressa sorpresa per tanta
seriedad, mira per demunt ses uyeres y cuant m'afina
en Biel y la resta, li díu amb tó severo:
—Jove; un poch de decencia es bona.
—¿Com? (Totes ses atlotes esclafiren.)
—Enfoñauvós axó que vos surt. ¿Que no veis es
moix? (Digué sa mastressa, señalantli es mamalló de
vadelleta y creguent que era un'altra cosa.)
—¡Mal viatge! (Diu en Biel pegant una potada en
terra.) ¡Ja m'ha compromés massa vegades! (Y pren-
guent ses estisores de ses mans a na Paula, l'agafa, el
sa táya, el tira a n'es moix, aquest l'estreñ amb ses
dents y futx, totes ses atlotes pegan un crit, dues
s'acubáren, sa mastressa tengué un atach de nirvis, y
en Biel satisfet de s'exit pren s'abrich y parteix sense
di Adios, y de dímars ensá, cada vegada que passa per
devant ca ses modistes, aquestes enllóch d'insultarló,
acalen es cap d'empagahides.)

Amb aquelles estisores
que en Biel prengué sa revènja
are ses criticadores
hey tayen tot lo que penja.
CAP VERJO

Fum teològich d'Artá

«La Junta Directiva de «Minerva» B. L. M. a Don
President de Federació Obrera y te el gust de con-
vidar-lo per assistir amb sa familia a la Festa Patrióti-
ca que celebrará aqueixa Associació en el Teatre
Principal el diumenje próxim, 5 de Març a les 4 i mitja
del capvespre, en la qual pendrán part tres entusiastes
oradors del Centre Regionalista de Ciutat.
Aquesta Junta Directiva aprofita l'ocasió per tes-
timoniar-li la seva consideració y respecte.
Artá 1 Març de 1918.»
Analísada sa present invitació, es President (que no
es cap directó de «Ponent» ni «Llevant» y que no estro-
pea Doña Gramatica,) va compondre que sa seua fa-
milia com a President, eren es socis, y com que hen te
160 y domés rebé dues entrades, no hey asistí per no
porerí aná amb sa seua familia, Es B. L. M., surt de
«Minerva» o sia la Diosa del saber, y si pega un'altra
sopegada, a mes de fersé jonoyeres, sa pelará sa pun-
ta... d'es nás.
Desgraciadament noltros assistírem a sa gran la-
ta ahont degut a n'es lloros d'ets infants de pit y ses
desaquilibrades veus d'es coro «Minerva» no pogue-
rem entendre res de la nostra parla, ni d'els bons
fins Regionalistas.
Sortírem algo satisfets, per havermós presentat el
Señó Durán d'Inca que talment pereixia que mos re-
sava la corona recitant una poyesía (gratauvós) de sa
que éll n'era autó y poguerem veure un típo com en
Cap de Llanti (segóns el betiá es Barbó) que sols li
faltava es blé per pegarli foch y fe la llúm a n'els de-
vantés de la nostra llengua.
¡Hasta un altre tayada de pel, señó devanté de
«Minerva»!
Un qui sa dedica a la llengua que sa parlava cuant
el Rey en Jaume mos conquistá.

Ja s'ha publicat Lo que son ses famelles.
Monólech profétich, cómic y amb vers, per
ES MASCLE ROS.—Preu 10 centims.

